

Parforhold

Hvor langt skal vi

strække os

for hinanden?

En krimiforfatter i maven, en hang til kunstfærdigt bagværk eller en drøm om at gennemføre en ironman.

Mange af os går rundt med en stærk passion eller en livsdrøm, vi gerne vil realisere. Men hvordan finder vi plads til at udleve vores drømme – og hvor meget rygdækning kan vi forvente af vores partner?

AF CAMILLA WASS. FOTO: CLAUD BOESEN

Bagedyst, trækbasun – og lidt ind på kontoen igen

I en røgsky af mel levede Pernille Morthensen sin kreative side ud under sidste års "Store bagedyst". Pernille og gemalen Anders oplevede også bagsiden af medaljen, da deres parforhold var tæt på at brænde på undervejs.

Den liflige duft af hjemmebag rammer næseborene, så snart døren går op til villaen i Brønshøj. Det viltre hår, det farverige tøj, det smittende grin – Pernille fra bagedysten ligner sig selv. Og selv om der kun er en time til, at hun skal møde på den lokale skole, hvor hun arbejder som folkeskolelærer, har hun alligevel haft overskud til at hive nybagte scones ud af ovnen. Pernille kan sit kram med kagerulle og forklæde, og mange vil huske hendes fantasifulde kagekreationer fra "Den store bagedyst" i 2015.

– Jeg meldte mig til bagedysten, fordi jeg elsker at udtrykke mig kreativt. Jeg har altid haft

en vild passion for mad og bagning, ligesom alle andre kreative ting – blandt andet syning, keramik, strik og filtning, fortæller Pernille.

– Hej, så er jeg her. Pernilles mand Anders har lige afleveret parrets to småbørn og kommer ind og sætter sig sammen med os. Han spiller trækbasun og arbejder freelance for forskellige symfoniorkestre – og med to kreative sjæle under samme tag kan hverdagen være lidt af en balancegang for Anders og Pernille.

– Vi er jo moderne mennesker, og det er vigtigt for os begge at få plads til de ting, vi brænder for. Men bagedysten har tæret på vores forhold, og vi arbejder stadig på at blive mere nærværende →

Pernille Morthensen, 42, er folkeskolelærer, tidligere eventkoordinator og deltog i "Den store bagedyst 2015".
Anders Stigsgaard-Larsen, 42, er freelance-musiker. Parret bor i Brønshøj sammen med deres børn, Elvira, seks, og Ludvig, tre. De har været kærestes i syv år og blev gift i 2012.

"Hvorfor er det, vi alle sammen skal ud og realisere os selv, når vi runder de 40 år? Siger JEG, der lige præcis havnede dér: 40 år – så var det bare med at komme i gang med at få bagt nogle kager. Men jeg må også erkende, at jeg har BRUG for at udleve de kreative sider i mig selv," siger Pernille Morthensen.

← over for hinanden i hverdagen, blandt andet ved at gøre flere ting sammen, siger Pernille ærligt.

FORSVANDT IND I KAGERNES VERDEN

I foråret 2015 gik Pernille i gang med optagelserne til "Den store bagedyst" og forsvandt ind i kagernes verden. Og mens hun knoklede med remonce og krymmel, var det Anders, der fik familien til at hænge sammen. Det gjorde han med et smil, fortæller han.

– Vi var enige om, at det var vigtigt for Pernille at være med i bagedysten. Men jeg må indrømme, at jeg savnede lidt anerkendelse undervejs: Lidt chokolade, massage – bare nogle små ting, der viser: Jeg tænker på dig. Når man er den, der tager slæbet, vil man bare SÅ gerne have et klap på skulderen – og det tror jeg faktisk, jeg sagde til dig en dag, siger Anders.

Pernille aer sin mand på ryggen.

– Du har ret, men jeg var bare SÅ fokuseret på de kager, at jeg ikke havde overskud til at tænke på, hvad der foregik omkring mig. Jeg kunne endda finde på at liste ned i skolekøkkenet og bage, hvis jeg havde en ledig stund på arbejdet.

– Selvfølgelig var det dejligt at se, at hun nåede så langt i konkurrencen. Men det var også lidt hårdt, at vi hele tiden kun kunne se en uge fremad, især fordi vi har to små børn – og fordi jeg også har skæve arbejdstider, siger Anders.

AFBRØD FERIE I TYRKIET

Da Pernille nåede til semifinalen, var det blevet sommer, og familien havde planlagt en ferie til Tyrkiet.

– Jeg tog hjem fra Tyrkiet for at være med i semifinalen. Så stod jeg og bagte i to dage – og rejste så tilbage til Tyrkiet.

At deltage i "Den store bagedyst" handler nemlig ikke bare om at gå og hygge sig med noget gærdej, fortæller Pernille.

– Vi hørte fra de tidligere deltagere, at det var hårdt at være med. Og jeg må indrømme, at både Anders og jeg tænkte: Slap nu af – det handler jo bare om at bage nogle kager ... Men de havde ret: Det har været ABSURD hårdt. Det handler meget om, at man i flere måneder lever i en osteklokke, hvor ALT kommer til at handle om opskrifter. Når Anders spurgte mig om noget, fløj det lige igennem – der var simpelthen fri vind, siger Pernille og peger på sit hoved.

KØBMANDSREGNSKAB DUR IKKE

Erfaringerne fra bagedysten har fået Anders og Pernille til at tænke over, hvor langt man skal strække sig for hinanden.

– Selvfølgelig skal man give plads til, at den anden kan leve sine passioner ud, men efter dysten følte jeg også, at det var tid til at komme tilbage og være en FED kone, siger Pernille.

– Jeg har også haft perioder, hvor mit arbejde har været helt vildt krævende, og Pernille har taget slæbet, siger Anders eftertænksomt. Som freelance-musiker skal han indimellem stille op til auditions for at komme med i et orkester, og det kræver mange timer med trækbasunen i familiens kælder.

Det kreative par er alligevel enige om, at det dér med at have et købmandsregnskab – det dur ikke.

– Det er ikke noget med, at så er det *payback-time*. Men man SKAL være lidt sødere, smiler Anders. Pernille nikker:

– Og så tror jeg, man skal passe på med, at det hele bare bliver mig, mig,

"Det, jeg får ud af det, er, at min mand gør det, han virkelig brænder for – og det giver noget glæde til os begge to," siger Astrid Blom.

Mogens Blom, 60, har i 17 år arbejdet som seniorrådgiver i Udenrigsministeriet og har nu slået sig ned som krimiforfatter. Han er aktuel med krimien "Arven fra Basra", der er andet selvstændige bind i serien om efterretningsagenten Maiken Tarp.

Astrid Blom, 53, er sektionsleder i Sundhedsstyrelsen, og parret har været gift i 20 år. De har tre sammenbragte voksne børn og en fælles søn på 16, der stadig bor hjemme.

Vi er jo moderne mennesker, og det er vigtigt for os begge at få plads til de ting, vi brænder for. Men bagedysten har tæret på vores forhold, og vi arbejder stadig på at blive mere nærværende over for hinanden i hverdagen

Dér kunne jeg godt mærke, at jeg var ved at være træt, fortæller Pernille.

Da bagedysten langt om længe var færdig, var Pernille også helt færdig.

– Vi skulle bare i sommerhus og nyde livet, og det var tydeligt, at familien havde nogle forventninger: NU er mor her igen – tjuhu. Men jeg var bare HELT basket, og det tog mig lang tid at komme ovenpå igen.

mig. For hvorfor er det, vi alle sammen skal ud og realisere os selv, når vi runder de 40 år? Siger JEG, der lige præcis havnede dér: 40 år – så var det bare med at komme i gang med at få bagt nogle kager. Men jeg må også erkende, at jeg har BRUG for at udleve de kreative sider i mig selv for at blive et gladere menneske og en bedre mor.

Krimidrømmen, der voksede

Efter 17 år på Udenrigsministeriets bonede gulve har Mogens Blom lagt den hvide skjorte på hylden for at leve sin drøm ud som krimiforfatter. Hustruen Astrid hiver huslejen hjem – og det har hun det fint med. Også selv om gemalens nye arbejdsliv har betydet farvel til huset i Dragør.

Jeg har hele tiden vidst, at drømmen om at være krimiforfatter boede inde i Mogens. Hvis man har noget, man rigtig gerne vil, men ikke kan leve det ud, så kan man godt blive lidt frustreret. Så det giver noget ro, at Mogens nu har fået chancen for at gøre drømmen til virkelighed.

Astrid Blom skænker te i den hyggelige stue med højt til loftet i Søborg. Aftenmørket har sænket sig, og for en time siden trådte hun

”Vores søn er vokset op i huset, og vi ville aldrig have sat det til salg, hvis ikke det var, fordi Mogens skulle skrive krimier

ind ad døren efter endnu en lang dag på kontoret. Gemalen Mogens sidder afslappet ved siden af hende i hvide tennissokker og løs ternet skjorte. For to år siden valgte han at tage orlov fra et prestigefyldt job i Udenrigsministeriet for at leve sin drøm ud som krimiforfatter.

– Lysten til at skrive bøger har ligget der i mange år. Jeg skrev min første roman, da jeg var ganske ung, og har altid drømt om at vende tilbage til skriverierne. Når jeg kan mærke, at plottet pludselig begynder at fungere, og mine hovedpersoner får deres eget liv, så får jeg et rigtig stort kick, smiler Mogens.

Gennem flere år brugte Mogens sin sparsomme fritid på at brygge på nye krimier. Satte sig til tasterne, hver gang det blev weekend – eller så sit snit til at smutte alene i sommerhus, når der var et par feriedage.

– Passionen begyndte at mase sig mere og mere på, fortæller Astrid. Derfor bakkede hun sin mand op i, at det var på tide at gå *all-in* som krimiforfatter. Også selv om det betød, at hun skulle holde familien kørende rent økonomisk.

– Min mandighed kan godt klare, at det er dig, der hiver huslejen hjem i et år eller to, griner Mogens og kigger på sin kone, der også bryder ud i latter.

– I starten syntes jeg faktisk, det var lidt skræmmende at miste den ene indtægt. Men det handlede mest om, at jeg gerne ville være sikker på, at vores økonomi kunne hænge sammen, siger Astrid.

HUSET SAT TIL SALG

For at krimidrømmen kunne blive til virkelighed, måtte parret tage en stor beslutning: Villaen i Dragør tæt på vandet skulle sættes til salg.

– Vores søn er vokset op i huset, og vi ville aldrig have sat det til salg, hvis ikke det var, fordi Mogens skulle skrive krimier. Men i dag er de store børn flyttet hjemmefra, og det er faktisk rart at mærke, at vi ikke er ”bundet” til mursten. Det vigtigste er, at vi har det godt, siger Astrid og kigger kærligt på sin mand.

Parret har nu boet i deres mindre hus i Søborg i et år. I et vitrineskab i stuen, ved siden af Yahya Hassans digtsamling, står en række eksemplarer af Mogens Bloms anmelderroste krimi ”Gidsel i Amman”. Den udkom for et år siden, og efter halvandet år ved tasterne er Mogens nu klar med fortsættelsen: ”Arven

fra Basra” – andet bind i serien om efterrettingsagenten Maiken Tarp, der jager islamiske terrorister, mens hun samtidig må kæmpe med politiske intriger i både Danmark og Mellemøsten. Inspirationen til plottet har Mogens hentet på gangene i Udenrigsministeriet og på sine mange rejser til den arabiske verden.

– Nogle gange kan jeg godt tænke, at der sker så meget i verden, som jeg burde bidrage til – i stedet for at sidde i min egen lille krimiverden, siger Mogens.

– Men dine bøger er VIGTIGE, bryder Astrid ind.

– Og det er jo heller ikke sådan, at du har sagt: Nu GIDER jeg ikke arbejde mere. At skrive krimier er jo også en krævende proces – det handler ikke om at gå rundt i sutsko, mens skægget står, griner hun.

Men nu, hvor I har solgt jeres hus, og du i en periode skal tjene til huslejen, har du så ikke også tænkt: Hvad får JEG ud af det her?

– Det, jeg får ud af det, er, at min mand gør det, han virkelig brænder for – og det giver noget glæde til os begge to. Jeg tror, man skal passe lidt på med at blive for ”købmandsagtig”, siger Astrid bestemt.

Så det har du ikke været på noget tidspunkt?

– Nej da – har jeg? siger Astrid og kigger spørgende på sin mand. – Jeg er ret sikker på, at hvis det var MIG, der kom med en drøm, jeg havde brug for at leve ud, så ville Mogens gøre det samme for mig.

Eksperten

Parforholdet er et forpligtende fællesskab

Vi skal strække os så langt for hinanden, at det stadig giver mening – ikke så langt, at elastikken springer, lyder det fra parterapeut Heidi Agerkvist.

Parforholdet må for alt i verden ikke spænde ben for vores drømme og passioner. Sådan lyder et mantra i tiden, hvor en stærk tendens er, at vi skal have plads til at udleve vores potentiale og dyrke vores interesser for at kunne kalde os lykkelige. Nogle dedikerer sig til at løbe en ironman og smutter af sted til træning hver morgen, når børnene skal afleveres. Andre kaster sig ud i en krævende karriere, hvor kæresten sørger for ro på bagsmækken. Men hvordan undgår man at sætte parforholdet over styr – og hvor langt kan man forvente, kæresten eller ægtefællen strækker sig, før

sigt vil der opstå en skævhed, slår parterapeut Heidi Agerkvist fast.

– Alt, hvad vi gør og siger – eller ikke gør og ikke siger – er enten med til at gøde eller forurene rummet imellem os. Så det dur ikke at tænke: Om otte år, når jeg har fundet mig selv og cyklet jorden rundt, SÅ skal vi have det godt sammen. For til den tid er forholdet nok blevet temmelig vissent.

SMID HELE PULJEN PÅ BORDET

Men hvordan undgår man at blive bitter og indebrændt, hvis man i en periode sætter sig selv til side, for at ens partner kan udleve sin

drøm? Ifølge Heidi Agerkvist handler det om at åbne munden og komme på banen.

– Den pæne pige lever stadig, men hvis man ender med at gå og "putte" med sine egne behov, kan det let ende i bitterhed. Vi skal strække os, så langt det giver mening –

men ikke så langt, at elastikken springer. Lad være med at gå og lege martyr. Det er helt o.k. at sige: Jeg troede, jeg kunne være din backup, men det fungerer ikke for mig.

Men kan det ikke også give dynamik i parforholdet, at man får plads til at blomstre?

– Jo, der er noget rigtig fedt i at løfte hinanden op. Men hvis man ender dér, hvor den ene står og skifter bleer og skræller gulerødder, mens den anden cykler rundt på mountainbike, så er det jo ikke længere et fælles projekt. Så

bliver det meget sådan: Jeg ofrer mig for dig nu, og så kan du senere ofre dig for mig. Og når vi så har ofret os begge to, er vi lykkelige.

Er det en god idé at have et "købmandsregnskab", så man ved, hvem der skylder den anden lidt opbakning?

– Jeg kunne godt tænke mig at få "du skylder mig" ud af regnskabet. Men hvis man kan smide hele puljen af behov og betænkeligheder på bordet og kigge på: Hvordan kan vi gøre det her på en måde, der er rar for os begge? Så er man på rette vej. Det handler også om at tænke i perspektiver – er det det næste år, du har brug for at kræve lidt ekstra af din partner, fordi du vil tage en efteruddannelse eller træne op til en ironman? Eller handler det om, at du generelt har brug for mere plads til dig selv? De fleste mennesker kan jo godt give lidt ekstra i en periode.

Hvis man bruger sin partner som roadie på ens eget roadtrip, så er der noget, der skrider i parforholdet

det hele ender i en martyr-medalje til den part, der har "ofret" sig?

– Først og fremmest er det vigtigt at huske, at parforholdet er et forpligtende fællesskab. Der gået lidt inflation i det dér med at udleve sit potentiale. Du skal stille dig til rådighed for MIG, så jeg kan realisere mig selv – det har jeg RET til for at blive lykkelig. Men hvis man bruger sin partner som roadie på ens eget roadtrip, så er der noget, der skrider i parforholdet. På den korte bane er det rart at være den, der får opfyldt sine behov, men på

Heidi Agerkvist er parterapeut og familiepsykolog, Heidiagerkvist.dk